

תקות מנחם

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ה"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי

הרמב"ם ע"פ – ב"קו" – שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ

מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי' ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיליו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ הימורה שיעורי לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

סיום מחזור ה"לב" והתחלת מחזור ה"גל"

"גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך"

השלמה (חלק ב') לסיום הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח

וכל ספר שופטים, ספר הי"ד

וכל ספר "משנה תורה" – "הי"ד החזקה" – להרמב"ם

ביום ה' פרשת בשלח – שירה, ח' שבט ה'תשע"ד

הי' תהי' שנת עליין דגולה

והניף ידו על הנהר!

א. בגליון שעבר (מס' 347) כתבנו על הקשר בין פרשת בשלח להלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח, שבפרשה נאמר "ה' ילחם לכם". והפעם נוסף, בעז"ה, שהגילויים שהיו בקריעת ים סוף דומים לגילויים של ביאת המשיח, שכמו שבקריעת ים סוף היתה קריעת הים (ע"פ ביאור הקבלה והחסידות) היינו עלמא דאתכסיא, שנפתחו כל הכיסויים והעלמות על אלוקות. וכן לעתיד לבוא נאמר בהפטרה של אחרון של פסח שיהי בקיעת וקריעת הנהר כמו בקרי"ס שמה רבינו: "ויט משה את ידו על הים, ויולך ה' את הים וגוי' וישם את הים לחרבה ויבקעו המים"¹, וכן לעתיד לבוא בהפטרה של אחרון של פסח שהיא הפטרה של משיח נאמר: "והניף ידו על הנהר בעים רוחו, והכהו לשבעה נחלים", היינו שיהי בקיעת הנהר וגילויים בדומה לקרי"ס, ששם "ראתה שפחה על הים יותר מיחזקאל גדול הנביאים". ועד"ז? תהי' ההתגלות לעת"ל ולכן והכהו לשבעה נחלים שמורה על כל שבעת הסוגים בעם ישראל שכל אחד יראה לפי רמתו ודרגתו הרוחנית.

[וענין הנפת היד רואים אצל הרבי שליט"א מלך המשיח שכל פעם שנכנס ויוצא וכששרים בהתוועדויות מניף ידו בהתלהבות גדולה לשמח ולהלהיב הקהל].

פרשת שירה ושמחה!

מספר הגליון 348 – ובאותיות: "שמ"ח" – ענין ה"שמחה". והרי כ"ק אדי"ש מה"מ אומר כמה וכמה פעמים שבמספר של כל דבר יש השגחה פרטית ומשמעות. ואפילו במספרים של עניני חול, מביא הרבי

הסיפור מהמונקאטשער בעל ה"מנחת-אלעזר", שלא נכנס למסילת הברזל לקרון, רק כאשר מצא בו משמעות מכוונת במספר הייצור הטבוע על הקרון [וסיפר לי ידידי הרה"ח ר' בנימין שי' וויליגער שפעם ליוה את המונקאטשער לרכבת והקרון הראשון שפגע בו הסתכל על המספר ולא נכנס אליו, כי לא התאים לכוונותיו, וכך הי' לגבי כמה אחרים עד שמצא קרון שמספרו מתאים, ואילו נכנס]. ואם כך הדברים בעניני חול, כל שכן במספרים הקשורים עם עניני קודש וגליונות דברי תורה, יש משמעות ורוחניות וכוונה והוראה למספר.

ומספר הגליון הוא מספר "שמח" – ומדובר בו על סיום הרמב"ם הכללי והתחלת לימוד הרמב"ם מחדש, והרי "עושים שמחת תורה לגמרה של תורה", ו"מתכיפין השלמה להתחלה" [נוסח ל' "מרשות לחתן בראשית" שאומרים בשמחת תורה], ובהתחלה מחדש מגבירים השמחה!

ובהשגחה פרטית, סיום ותחילת הרמב"ם במחזור זה הם בפרשת בשלח, שהיא פרשת השירה והשמחה על ניסי יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שע"כ אמרו "משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' וגו'". ועל שם זה נקראת השבת פרשת בשלח שבת שירה קשורה בשירה ושמחה הגדולה!

שיר חדש!

ב. ובענין השירה והשמחה אומר השל"ה הק' (בחלק תורה שבכתב על פרשת בשלח) דבר נפלא יסודי ועקרוני בענין השמחה, מבוסס על מה שאומרים חז"ל²: "מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה", שבפשטות ידוע הפירוש שזה הסבר על כך שלא אומרים הלל שלם בימים האחרונים של חג הפסח, אבל השל"ה הקדוש מפרש בזה פירוש שונה וחדש לגמרי; טענת הקב"ה לבני"י, עכשיו אתם אומרים שירה, אחרי שכבר ראיתם את כל הניסים של קריעת ים סוף וטביעת כל המצרים! דבר פשוט שכ"א שרואה כבר הניסים אומר שירה, הייתם צריכים כבר

¹ בתהלים קיט, ח.

² בשלח יא, ז.

² מגילה י, ב. סנהדרין לט, ב. זחר בראשית נו, ב. תרומה קע, ב.

לומר על הביטחון והאמונה בניסים שהובטחו לפני כן, כמ"ש³ "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון".

ולכן אומר השל"ה היא נקראת **שירה** לשון נקבה וחולשה, כי זו הודי ואמונה שבאה רק אחרי שראו הניסים, כי האמונה האמיתית והחזקה היא עוד לפני שראו הניסים, רק על הידיעה והביטחון שיבואו, כבר צ"ל שמחה.

ולכן על השירה לעתיד לבוא נאמר⁴ "שירו לה' **שיר חדש**"; **שיר** – לשון זכר שמורה על **תוקף** השיר כי זהו **סוג חדש** של שיר; שבכל הדורות שרו ושמחו והודו לה' אחרי שראו הניסים והישועות, אבל לעת"ל לפני הגאולה השלימה שע"י המלך המשיח, יודו וישמחו עוד לפני שראו הניסים, מצד האמונה והביטחון. ועל שיר כזה אומר **"שיר חדש"** ותוקף מיוחד.

[השל"ה מוסיף: שלכן בשירת הנשים נאמר⁵: "ותען להם מרים שירו לה' וגו'", ותמוה למה כתוב **להם** – ל' זכר, ולא ע"פ הדקדוק שלנשים אומרים להן – בני סופית!]

[וע"ד הצחות מביא השל"ה ש"י ע"ז; שהגברים עמדו וצפו לראות ולשמע את שירת וריקודי הנשים, וע"כ אמרה **להם** – **לגברים**: "שירו לה"; תלכו ותשירו לעצמכם עם הגברים ואל תסתכלו ותשמעו את הנשים]

אבל השל"ה עצמו מפרש שהמילה **"להם"** – ל' זכר, היא כפשוטו שמרים אמרה לנשים: "שירו לה' וגו'", ונאמר בל' זכר, מכיון שהן היו ושרו בתוקף של **זכרים**; מכיון שאמונתם היתה יותר מהזכרים שהאמינו והודו רק אחרי שראו את ניסי הקב"ה, אבל אמונת השנים היתה בתוקף וחוזק יותר מהגברים, שמצד אמונתם כבר הוציאו התופים ממצרים והיו מוכנים לשמחה כמו שאומר רש"י על המילים⁶: "ותצאן כל הנשים אחרי **בתופים ובמחולות**", וז"ל: "מובטחות⁷ היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם ניסים [ומעניין שגם רש"י כותב **להם** (ולא להן)], והוציאו **תופים** ממצרים", ומצד תוקף האמונה והשמחה כותב אליהן בל' זכר].

שירה והודי לפני המשיח!

ג. ועי"כ מובן מה שאומרים חז"ל⁸ "ביקש הקב"ה לעשות חזקי משיח", וטענה מידת הדין לפני הקב"ה שהוא לא אמר שירה והודי על הניסים שעשית לו (הנס שהבריא ממחלתו, ועל נס ניצחון המלחמה על סנחריב), ומכיון שלא אמר שירה לכן לא נהי' המשיח. ושואל השל"ה הרי מפורש כתוב בישע"י שחזקי כן אמר שירה והודי **"מכתב לחזקיהו"**⁹ מלך יהודה בחלותו ויחי מחלויו!! [וממשיך בהודי בריבוי פסוקים ומסיים (פסוק יט-כ'): "**חי חי** הוא יודוך וגו', ה' להושיעני, ונגינותי ננגן כל ימי חיינו על בית ה'"].

ועונה השל"ה שהכוונה היא שלא אמר שירה לפני שראה הניסים, רק אחרי שארעו הניסים, וזהו מ"ש "ולא אמר לפניך" היינו לפני אירוע הניסים.

אבל על לעת"ל אומרים חז"ל: **"עתידין** ישראל שיאמרו שירה **לעתיד לבוא**". ושואל השל"ה, שלכאורה הרי זה כפל לשון – "עתידין... לעתיד לבוא"?

ועונה השל"ה שהכוונה היא שלעתיד, לפני הגאולה, יאמרו ישראל את השירה וההודי והשמחה על הניסים לפני שיקרו בפועל, והיינו שיאמרו שירה על העתיד לבוא!

והיינו מה שכ"ק אד"ש מה"מ תובע כ"כ שכבר יהי' אצלנו **שירה וזמרה!** באופן של "שמחה פורצת גדר!" על ניסי הגאולה הגדולים והאמונה בגילויים העתידיים לקרות בקרוב מיי"ד ממ"ש נאו! ולכן בכל פעם שהרבי נכנס ויוצא הרבי מניף את ידו בחזקה ובהתלהבות לחזק את ההתלהבות הגדולה של עם ישראל (וכמ"ש במשיח בהפטרות אחש"פ: **"והניף ידו"**). והרופא הכללי של אד"ש ד"ר אלי שיחי רוזן סיפר שהרבי אמר לו עשרות ומאות פעמים "שירה! וזמרה!" ותיאר ברבים איך הרבי ביטא מלים אלו ברור ומפורש!

ובזה רואים ההשגחה פריטת **הנפלאה!** שבשבוע של פרשת **שירה** סיימו והתחילו את הרמב"ם בשמחה והתלהבות גדולה כמספר הגליון **348 – "שמח"**!

ישמח – משיח!

ד. ורואים עוד דבר **נפלא!** הפרשה היא ענין השירה והשמחה, וברמב"ם מסיימים את הלכות מלך המשיח, וכ"ק אד"ש מה"מ אומר שענין המשיח הוא ענין השמחה. ומתבטא במילה **"משיח"**, כי **שמח** (בתוספת יו"ד) – אותיות משיח. ובעל הטורים על הפסוק בפרשת פינחס **"הנני נתן לו את בריתי שלום"** (**"שלום"** – בגימט' – **זהו משיח**!) ואומר ש"ישמח" אותיות **משיח**. היינו שאת המשיח מקבלים בשמחה ובהתלהבות גדולה באופן של **"שמחה פורצת גדר!"** כשם אבי שושלת המשיח **"פרץ"**!

וכנ"ל עתה כבר אנו מקבלים את פני המשיח בשמחה גדולה ועצומה! מצד האמונה והביטחון שהוא בא מיד עכשיו ואנו יוצאים לקראתו בקול שירה וזמרה!

והדבר גם מרומז בפרשת השבוע שבתחילת השירה נאמר "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת להווי", וחז"ל אומרים **"שר** לא נאמר אלא **ישיר**", שזהו רמז על השירה דלעתיד לבוא. וכן המשך הפסוק **"אשירה** להוי כי גאה גאה", **"אשירה"** לשון עתיד.

לא ירעו ולא ישחיתו!

ב. ורואים דבר **נפלא!** שבאחרון של פסח, יום טוב שני של שביעי של פסח בו קוראים בפרשה ע"ד הניסים דקרי"ס והשירה, ובאחרון של פסח קוראים בהפטרה באריכות ובפרטיות ע"ד מלך המשיח וביאתו: "ויצא חוטר מגזע ישי, ונצר משרשי יפרה, ונחה עליו רוח הוי' וגו'. והריחו ביראת ה' וגו'", וכל הפרטים ופרטי פרטים שיהיו ויתגלו בביאת המשיח, וכמבואר בחסידות שבשביעי ובאחרון של פסח מאיר האור של משיח כי הגילוי דקרי"ס הי' מעין האור של משיח.

ועד"ז בענייננו בזמן פרשת בשלח, פרשת קרי"ס והשירה, לומדים ברמב"ם ומסיימים את הלכות ופרטי הזמן דמלך המשיח וכמו שמסיים הרמב"ם את ההלכה האחרונה בהלכות מלך המשיח בפסוק: "ומלאה הארץ דעתה את הוי' **כמים לים מכסים**", ופסוק זה נאמר בהפטרה של אחרון של פסח.

וכמו שבהלכה האחרונה כותב הרמב"ם פסוק זה בהמשך למה שאומר שבזמן של ביאת המשיח לא יהי' רעב ומלחמה ולא קנאה ותחרות, שלכן לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד, כנאמר בפסוק "ומלאה הארץ וגו'", ועד"ז מתואר בהפטרה הנ"ל, שלעתיד לבוא "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי" כהמשך ל"יגור זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבע וגו'", "כי מלאה הארץ דעה את הוי' וגו'", היינו ממש אותו התוכן של הרמב"ם שלעתיד לבוא לא יהי' יותר מלחמה וקנאה ותחרות כי מלאה הארץ דעה את ה'.

³ בשלח יד, יז.

⁴ תהלים צו, א. צח, א.

⁵ בשלח טו, כא

⁶ פסוק כ.

⁷ מהמכילתא, ופרדרי"א פמ"ב וילקו"ש פני"ג.

⁸ סנהדרין צב, א.

⁹ ישע"י לח, ט.

"שם שם לו חוק ומשפט" ואומר רש"י¹² שבמרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה וכו' שבת ופרה אדומה ודינים.

ב) בפסוק הבא נאמר "ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך וגוי והאזנת למצותיו ושמת כל חוקיו וגוי", היינו שכאן מדובר לראשונה בתורה ע"ד קיום כל המצוות.

במ"ת ועשרת הדברות – כל התרי"ג מצוות

ב. הסיום הוא בפרשת יתרו – והקשר של ההקדמה ומנין המצוות והלכות יסודי התורה הוא ברור ומפורש:

ההקדמה מתחילה בפסוק¹³ "אז לא אבוש בהביטי אל כל מצוותיך". וממשיך, כל המצוות שניתנו לו למשה מסיני בפירושן ניתנו, שנאמר¹⁴: "ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה", תורה – זו תורה שבכתב, והמצוה – זו פירושה. ז.א. שבמתן תורה קיבלנו את כל המצוות וההלכות של התרי"ג מצוות, שעל כך מדובר בהקדמה לספר הרמב"ם ובמנין המצוות.

וברש"י על הפסוק הנ"ל פ' משפטים "ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם" אומר רש"י וז"ל: "כל שש מאות ושלש עשרה מצוות בכלל עשרת הדברות הן. ורבינו סעדי" פירש באזהרות שיסד, לכל דיבור ודיבור מצוות התלויות בו; היינו שבמתן תורה קיבלנו ונכלל כל התרי"ג מצוות שע"כ מדובר בספר הרמב"ם בהקדמה ובמנין המצוות.

אנכי הוי' אלקיך

ג. בתחילת הלכות יסודי התורה, שכותב הרמב"ם על מצות האמונה והידיעה באלוקה הוא אומר שמצות ידיעה זו היא מצות עשה הלכותה מהדיבור הראשון "אנוכי" ומעשרת הדברות שקיבלנו במעמד הר סיני. וכמו שכותב הרמב"ם בהלכות יסודי התורה (פ"א ה"ו): "וידיעת דבר זה – מצות עשה. שנאמר¹⁵ אנכי הוי' אלקיך, וכל המעלה על דעתו שיש שם אלוקה אחר חוץ מזה – עובר בלא תעשה, שנאמר¹⁶ (הדיבור השני בעשרת הדברות) לא יהי לך אלקים אחרים על פני, וכופר בעיקר שזהו העיקר הגדול שהכל תלוי בו".

האמונה במשה – ממעמד הר סיני

ד. ובהמשך הפרקים (פרקים ז-י) שמדבר הרמב"ם על היסוד בדת להאמין בנבואה ובנביאים, "שהאל-ל מנבא את בני האדם", מביא הרמב"ם כמה וכמה דוגמאות ממעמד הר סיני ומתן תורה; ובפרק ח' הלכה א' כותב וז"ל "משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה, שהאמין על פי האותות יש בלבם דופי כו' ובמה האמינו בו? במעמד הר סיני. שעיינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר, ואנו שומעים: משה משה, לך אמור להם כך וכך: וכן הוא אומר¹⁷: "פנים בפנים דיבר ה' עמכם". ונאמר¹⁸: "לא את אבותינו כרת ה' את הברית הזאת". ומנין שמעמד הר סיני לבדו היא הראי' לנבואתו שהיא אמת, שאין בה דופי שנאמר (בפרשתנו יתרו)¹⁹ "הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם בך יאמינו לעולם, מכלל שקודם דבר זה לא האמינו בו נאמנות שהיא עומדת לעולם, אלא נאמנות שיש אחרי' הרהור ומחשבה".

ז.א. שגם המצוה-היסוד הראשון וגם האחרון בהלכות יסודי התורה, לקוחים מפרשת השבוע – יתרו.

¹² ממכילתא וילקו"ש.

¹³ תהלים קיט, ז.

¹⁴ פסוק כו.

¹⁵ יתרו כ, ב.

¹⁶ פסוק ג.

¹⁷ ואתחנן ה, ד.

¹⁸ שם פסוק ג.

¹⁹ יתרו יט, ט.

רבי משה הספרדי!

הסיום של המחזור הראשון של לימוד הרמב"ם בשנת ה'תשמ"ה הי' בי"א ניסן. כשערכו את ה"מורה שיעור" לסדר לימוד הרמב"ם במחזור הראשון, הורה אד"ש שיסדרו השיעורים (כמו למשל מנין המצוות וסדר התפילות וכו'), וישתדלו לסיים בסמיכות ליום ההולדת של הרמב"ם בערב פסח, ובפועל גמרו ביום ההולדת של אד"ש מה"מ בי"א ניסן. כ"ק אד"ש מה"מ אמר שאת חגיגת וסעודת הסיום לא חייבים לעשות דוקא ביום שמסיימים, אלא בזמן נוח למארגנים ולמשתתפים, ולפועל את הסיום הכללי הגדול העולמי עשו באסרו חג של הפסח.

הרבי רצה והורה שיעשו זאת דוקא באולם גדול בעיר מנהטן בכדי שכח התורה יטבל את ה"המונה ושאוהה של רומי". והנאום אורח בחגיגה זו הי' הרה"ח ר' אברהם ע"ה העכט, נשיא "אגוד הרבנים" דאמריקה ורב ביהכ"ס שערי ציון של הקהילה הסורית הספרדית.

בערב שלפני הסיום, מוצאי אחרון של פסח, אחרי ההתוועדות חילק כ"ק אד"ש מה"מ כוס של ברכה לכל הקהל, וכשבא הרי' העכט וקיבל כוס של ברכה מידי הרב, אמר לו אד"ש מה"מ בזה הלשון: "אל תשכח שאתה הולך לדבר על רבי משה הספרדי! והרי זהו לשון הרמב"ם בהקדמתו: "נערתני חצני (שנסתי מתנג) אני משה בן מימון הספרדי".

ודורשי רשומות אמרו אז, שמרומז בפרשת בשלח שקוראים בשביעי של פסח במלים "ובני ישראל יוצאים ביד רמה"; "רמה" ר"ת רבי משה הספרדי. וגם יד – רמז ל"י"ד החזקה של הרמב"ם; "י"ד ספרי הרמב"ם ב"משנה תורה". וגם במחזור זה ובשנה זו מתחילים את הרמב"ם בפרשת בשלח.

"תקות" חוט השני

הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך על סיום הרמב"ם הכללי (ח"ב)

א. מספר הגליון 348 – שמח, בשלח – פרשת שירה ושמחה.

ב. פרשת שירה ושמחה – ישמח – אותיות משיח.

ג. הלכות מלך המשיח – בקריעת ים סוף ע"י הטיית משה ידו – גילוי אלוקות דעלמא דאתבסייא, ובגאולה השלימה – המשיח והניף ידו על הנהר והכהו לז' וכו'.

ד. באחש"פ – יו"ט שני דשש"פ קוראים בהפטרה ע"ד המשיח, וגר זאב עם כבש, ולא ירעו ולא ישחיתו וגו', כי מלאה הארץ דעה את הוי', וכן מסיום הרמב"ם שלעת"ל אין מלחמה קנאה ותחרות, כי מלאה הארץ דעה וגו'.

•••

בעז"ה יום ו' פ' יתרו ט"ז שבט ה'תשע"ד
הי' תהי' שנת עליון דגולה
סיום הקדמת הרמב"ם ומנין המצוות
והלכות יסודי התורה והתחלת הלכות דעות

ושמרת כל חוקיו

א. התחילו את ההקדמה ומנין המצוות בפ' בשלח ושם מדובר ע"ד קיום כל המצוות שעם ישראל נצטוו מה' כמו שנאמר לאחרי השירה¹¹: (א)

¹⁰ יהושע ב, חי. עיין ברש"י שפירוש "תקות" – "מלשון קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

¹¹ בשלח טו, כה.

"תקות" ¹⁰ חוט השני

הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך
על סיומ הקדמות הרמב"ם, מניין המצוות והל' יסודי התורה

- א. בפרשת בשלח ע"ד קיום כל המצוות – ושמרת כל חוקיו.
- ב. במ"ת ובעשרת הדברות כוללים כל התרי"ג מצוות.
- ג. היסוד הא' מיסודי הדת – האמונה בה' ממ"ת, והדיבור הא' מעשה"ד – אנכי הו'י אלקיך, ולא יהי' לך אלקים אחרים.
- ד. האמונה במשה אבי הנביאים – ממעמד הר סיני בפרשת יתרו.

ריקוד עושה רושם!

א. כשאריק ז"ל שרון הי' ב"יחידות" פעם ראשונה, בקיץ תשכ"ח, אז הי' אלוף בצה"ל, הוא נכנס בצעדים בטוחים עם תמונה בידו לתת לרבי צילום אוירי של ירושלים העתיקה דבר שהי' אז מתנה חשובה. וכשיצא אחרי זמן ממושך הי' לגמרי נפעם ביותר, הוא אמר: הרבי גדול... הרבי עצום! חבל שאיני לומד איתכם בישיבה, רק בשביל להיות במחיצת הרבי כדאי ללמוד איתכם בישיבה. ואנו בחורי ה"קבוצה" דאז (לא צריכים לשמוע ממנו על גדלות הרבי) ושאלנו מה אמר הרבי?

והוא בהתפעלותו ממשך הרבי עצום וכו'... הרבי יודע אסטרוטגי צבאית יותר מכל רמטכ"ל ואלוף, ושאלנו גם ממך? וחשב רגע, וענה: בוודאי, בשטחים שאני פיקדתי בכיבוש הרבי מכיר יותר ממני, ושאלני שהי' אפשר לכבוש ביתר קלות ובפחות קרבנות ולא ידעתי מה לענות. ואמר שכל שר חוץ יכול ללמוד דיפלומטי אצל הרבי שמומחה בזה הרבה יותר מהם.

כשיצא מ-770 והמתין לרכב שנסע בו התחלתי לרקוד איתו (אז עדיין לא הכרתי אותו), והיו בחורים שחשבו זאת לדבר משונה) והוא רקד איתנו בהתלהבות.

ב. כשחזר בפעם הבאה מהיחידות, אז הייתי בארץ, והרה"ח שלמה ע"ה מיינדצ'יק ארגן לו התוועדות קבלת פנים. והוא סיפר בהתלהבות על ההבדל בין ההתלהבות היהודית החסידית לקיפאון של הגויים. והביא לדוגמא מהריקוד שרקדו איתו אחרי ה"יחידות" הראשונה, והשוטר הגוי עמד מהצד "קפוא" על מקומו (למרות שהי' אז קיץ). רואים החשיבות של שמחה וריקוד עם אורחים ונכבדים, "שלח לחמך"...

ג. אז סיפר שבדרך חזרה מארה"ב לן בפריז אצל דוד זקן. וכשסידר בבוקר המזוודה הבחין שהדוד מסתכל חזק על המזוודה, והבין שמתבונן בקנאה על התפילין שהיו שם, ושאלו האם תרצה שאשאיר אותם לך להניחם, ואמר שאיני יודע איך להניח תפילין. ואריק אמר לו אני אשאיר אותם לך וכשאגיע לארץ אפנה לחב"ד שיבקשו את חסידי חב"ד בפאריז שיבואו וילמדו אותך להניח תפילין.

ואריק אמר, עכשיו אני רוצה לראות היעילות שלכם, ורי' שלמה מיינדצ'יק אמר: כבר היו אצלו.

ואריק אמר בתחילת המסיבה לא רציתי לספר זאת, שהתביישתי שכמה ימים לא הנחתי תפילין עד שמיינדצ'יק נתן לי תפילין חדשות...

"רציתי להניח תפילין לעיני כל הגויים!"

ד. כשהי' לאריק שרון משפט עם העיתון באמריקה ה"טיים מגזין" (זו היתה תביעה על הוצאת דיבה שערבים הרגו ערבים, והעיתון האשים את אריק שהי' שר הביטחון, וגם אד"ש אמר בהתוועדות שגויים הורגים גויים ומאשימים יהודי) קבעתי להיפגש איתו בבית המשפט. לקחתי איתו כמה חסידים מהשכונה ונסענו לבית המשפט. וכשהגענו לשם הוא יצא אלינו (הנהלת בית המשפט נתנו לו שם לשכה – חדר גדול ששם יוכל לנהל עניניו בהיותו בבית המשפט) ואני שאלתי אותו: אולי ניכנס? (בחוף היו הרבה עיתונאים מכל העולם, ולא חשבתי שירצה להניח תפילין בפני

כולם. כשאריק שרון הניח תפילין אחרי מלחמת ששת הימים ע"י הכותל, הרבי רצה שיהי' לזה המשך).

אריק אמר לי: "מה רע כאן?" (ואני לא הבנתי שיסכים להניח תפילין) ואמרתי לו שפרשת השבוע בא, ולא כתוב – לך אל פרעה, כהסבר הזוהר שמשה פחד להיכנס לארמון פרעה מקור הקליפה והטומאה והקב"ה אמר לו בא איתי יחד ונשבור את פרעה. ואמרתי לאריק: ה' הולך איתך לשבור הגויים, ואתה בקרוב תנצח אותם! ולמחרת פורסמו הדברים בכותרת ראשית בעיתון נפוץ בארץ – שה' הולך איתו לנצח הגויים! (ואגב אחרי ימים ספורים הוא ניצח במשפט והתפרסם שניקן שמו). אח"כ שוב אמרתי לו: אולי ניכנס! ושוב ענה, מה רע כאן? נו, אם אתה רוצה דווקא אז ניכנס!

אריק הכניסנו ללשכתו, וערכתי שולחן עם הכיבוד וה"משקה" שהבאתי, והתוועדנו ואמרנו "לחיים", ובאמצע ההתוועדות ביקשתי להניח תפילין, ואמר בטח! ונענה ברצון ובהתלהבות, הוא הפשיל השרוול והנחתי לו תפילין ובאמצע הנחת התפילין אמר לי: "אני רציתי שכל הגויים יראו שאני מניח תפילין"!!!... והרגשתי גרוע שנמנע קידוש ה' בפני העיתונאים.

ה. הרבה פעמים שפגשתי ודיברתי עם אריק שרון הוא נכנס להתלהבות (וביום הניח תפילין) וכ"פ אמר: "אני רואה את עצמי סוכ"ס יושב ולומד בישיבה"!!!... (זה הי' כידוי שאמנם לא יודע שום דבר ביהדות, אבל לבסוף ישב וילמד תורה).

הוא עשה את הגירוש המתועב והאכזרי של המתיישבים היהודים מחבל עזה, שזהו סכנת נפשות ממש לתושבי ארץ ישראל, ואין סליחה רק אם יתוקן הענין, אבל אין מאיתנו מבין בדין ודיין, והוא גם עזר לישושים רבים ואלפי מתיישבים ביהודה ושומרון שאף א' לא יכול לקחת ממנו זכות זו, ואין עבירה אכזרית כמה שתהי' מכבה מצוה.

ו. בפורים תשל"ט אמר כ"ק אד"ש מה"מ, אם יהודים יקיימו מ"ש במגילה "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה"!! יקויים מ"ש "את בית המן נתתי לאסתר"!! ועוד בתקופת הגלות! ונקוה שבקרוב בעז"ה נחזור לעזה, ואז יתוקן הגירוש האכזרי, לטובת עם ישראל! וצריכים לפעול ולהתפלל על-כך, שכן תהי' לנו!

לא יענש שום אדם בסיבתי!

פעם דיבר כ"ק אד"ש מה"מ על ענין מסויים וחמור בחריפות שמישהו לא ציית לרבי, ואמר שאומרים לו שלהוא קרה דבר מאד גרוע כי לא שמע לרבי, וכ"ק אד"ש מה"מ נהי' רציני והכריז: "פון מיינע ד' אמות קומען נישט ארויס ענינים פון היפך הברכה"!!!... [=מהד' אמות שלי לא יוצאים ענינים של היפך הברכה!!!]

ואולי אפשר גם לומר על מה שאומרים שברבש"ע בק"ש שעל המיטה: "ולא יענש שום אדם בסיבתי" – בסביבתי... זהו דרכו של אד"ש מה"מ!

קמצנות נוראה!

הרבה שנים לא התוועד כ"ק אד"ש מה"מ בחמשה עשר בשבט, רק משנת תשל"א ואילך. ולא ידעו שהרבי רוצה ולא הכינו פירות. ובהתחלה היתה קערה מלאה פירות לפני אד"ש ולקהל הי' מעט פירות שנגמרו מהר מאד. והרבי הרגיש מאד לא נוח למה לקהל אין מספיק פירות ואמר "א' מורא'דיקע קמצנות"!!!... [=קמצנות נוראה!!!] וכמובן שבשנים אח"כ בהתוועדות ט"ו בשבט הי' שפע פירות גם לקהל ואד"ש אמר שיהיו הפירות של התגלות המשיח!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בבית הכנסת וביהמ"ד ליובאוויטש – 770 – בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!